

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

3 december 1996

ONTWERP VAN DECREET

**tot regeling van het recht op minimumlevering
van elektriciteit, gas en water**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Guy Swennen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden : mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Marc Olivier, Bart Vandendriessche ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Etienne De Groot ;

de heren Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Guy Swennen ;

de heren Wilfried Aers, Felix Strackx ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Plaatsvervangers :

de heren Leo Cannaerts, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Jacques Devolder, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heer Fred Dielens, Johnny Goos, Jacky Maes ;

de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Stassen.

Zie :

442 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin besprak op 28 november 1996 het ontwerp van decreet tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water. De bespreking in de commissie van dit ontwerp van decreet was, conform artikel 24,2 van het reglement, gekoppeld aan het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert houdende het recht op een minimumlevering van elektriciteit (stuk 176 (1995-1996) - Nr. 1).

I. Inleiding door de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

1. Totstandkoming van het decreet

Dit ontwerp van decreet is er gekomen naar aanleiding van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie van 30 november 1995, die aan de coördinerende minister voor sociale integratie de opdracht gegeven heeft om een decretaal initiatief te nemen omtrent de gegarandeerde levering van elektriciteit ten belope van 6 ampère.

Het blijkt inderdaad dat er steeds meer mensen zijn die een aantal basisvoorzieningen zoals huisvesting en elementaire nutsvoorzieningen (gas, water en elektriciteit) niet meer kunnen betalen. Veel van deze mensen beschikken duidelijk niet over de nodige middelen om te overleven en leven met andere woorden in bittere armoede. De energieleveranciers in ons land krijgen steeds meer te maken met slechte betalers. Het gevolg is dan ook dat er alsmaar meer afsluitingen van gas, water en elektriciteit plaatsvinden.

Nochtans is het zeker in onze maatschappij mensonwaardig dat mensen in bepaalde omstandigheden van de ene op de andere dag zonder basisvoorzieningen komen te zitten. Bovendien is het niet hebben van een aantal basisvoorzieningen nefast naar volgende generaties en wordt daardoor de generatie-armoede in de hand gewerkt. Daarom is er nood aan een regeling die een minimumlevering van elektriciteit, gas en water voorziet.

In de andere gewesten zijn er reeds voorgaanden inzake een regeling voor elektriciteit. Zo is er de Brusselse ordonnantie van 11 juli 1991 (gewijzigd op 8 september 1994) en een Waals decreet van 4 juli 1985. Dit is evenwel niet het geval voor water en gas, voornamelijk omwille van technische redenen.

Op 1 december 1995 heeft de heer Steve Stevaert in het Vlaams Parlement een voorstel van decreet houdende het recht op een minimale levering van elektriciteit ingediend. Dit voorstel van decreet bepaalt dat ieder gezin recht heeft op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit voor huishoudelijk gebruik. De elektriciteitsbedrijven waarborgen een gratis levering van elektriciteit van 6 ampère.

Op 5 december 1995 heeft Steve Stevaert in het Vlaams Parlement in een actuele interpellatie in verband met afsluitingen van elementaire nutsvoorzieningen letterlijk gesteld : "Ik heb een voorstel ingediend over de 6 ampère meter. Ik hoop dat dit een regeringsontwerp wordt." Daarop heb ik toen bevestigend geantwoord.

Naar aanleiding van de opdracht die ik gekregen heb tijdens de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie van 30 november 1995, was ik ondertussen zelf bezig met de voorbereiding van een voorontwerp van decreet tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit. Een eerste voorontwerp werd aan de Vlaamse regering voorgelegd op 7 februari 1996 en regelde enkel een recht op minimumlevering van elektriciteit.

Na werkzaamheden in interkabinettenwerkgroepen, besliste de Vlaamse regering op 14 februari 1996 dat de uit te werken regeling inzake de gewaarborgde minimumlevering diende te slaan op elektriciteit, gas en water. Dezelfde vraag werd trouwens gesteld vanuit de vierdewereldorganisaties. Adviezen werden gevraagd aan het Controlecomité voor Elektriciteit en Gas, aan de Afdeling Maatschappelijk Welzijn van de VVSG en aan het Vlaams Forum voor Armoedebestrijding.

Een tekstvoorstel werd voorbereid en de Vlaamse regering besliste op 9 mei 1996 haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot regeling van het recht op een minimale levering van elektriciteit, gas en water.

De SERV deelde op 17 juni 1996 mee dat de Raad geen consensus heeft kunnen bereiken en dat er derhalve geen advies kon worden geformuleerd. Wel werden de verschillende standpunten meege-deeld. Een kleine aanpassing aan het voorontwerp van decreet werd doorgevoerd.

Op 20 juni 1996 besliste de Vlaamse regering (opnieuw) haar principiële goedkeuring te hechten aan het voornoemd voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting. De Vlaamse minister bevoegd voor het stedelijk beleid werd

gemachtigd om het voormeld voorontwerp van decreet over te maken aan de Raad van State voor een advies binnen een termijn van 14 dagen. Omdat het advies van de Raad van State er begin september nog steeds niet was, heeft de Vlaamse regering op 11 september jongstleden beslist een hoogdringend advies binnen de 3 dagen te vragen.

Daarop heeft de Raad van State een advies afgeleverd op 18 september 1996. Dit advies is positief en bevat slechts enkele randbemerkingen. Het decreet werd aangepast aan de bemerkingen van de Raad van State. De Vlaamse regering keurde op 1 oktober 1996 het ontwerp van decreet definitief goed.

2. Inhoud van het voorliggende decreet

Om een globale regeling te kunnen uitwerken voor zowel elektriciteit, gas als water, wordt er in dit decreet voor geopteerd om enkel het basisprincipe van een gewaarborgde minimale levering van elektriciteit, gas en water bij decreet te regelen. Ook de zeer beperkt gehouden mogelijkheid tot afsluiting van de basisvoorziening wordt bij dit decreet geregeld (namelijk bij een onmiddellijke bedreiging voor de veiligheid en bij klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee).

De concrete invulling van het begrip "minimale levering", evenals de uitwerking van de te volgen procedure bij wanbetaling, zal per sector en bij besluit van de Vlaamse regering gebeuren. De voor het uitvoeringsbesluit bevoegde minister zal hierbij de sector maximaal betrekken.

De bedoeling van het decreet is om de principiële basisvoorziening aan water, gas en elektriciteit te waarborgen, zodat een gezin, volgens de huidige levensstandaard, op een menswaardige manier kan leven.

Bij uitvoeringsbesluit zal ook kunnen bepaald worden op welke wijze een periodieke evaluatie van de vastgestelde minimale levering mogelijk zal zijn. Dit zal nodig zijn telkens wanneer de levensstandaard en de sociaal-economische omstandigheden dermate veranderd zijn dat de vastgestelde minimale leveringen daaraan moeten aangepast worden.

Het decreet bepaalt dat de procedure die moet gevolgd worden bij wanbetaling van de abonnee bij uitvoeringsbesluit zal geregeld worden. Wel bepaalt het decreet de elementen waaruit de procedure minstens moet bestaan, nl. het versturen van een

herinneringsbrief en een ingebrekestelling, het voorstellen van een afbetalingsplan door de distributeur, de manier waarop de minimale levering verzekerd wordt en de regeling van de sociale begeleiding door het OCMW.

Het decreet voorziet tenslotte in de oprichting van een lokale adviescommissie die advies uitbrengt wanneer de distributeur de toevoer van energie wil afsluiten omwille van klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee en wanneer de abonnee een verzoek tot heraansluiting richt aan de distributeur (omwille van het beëindigen van de onveiligheidstoestand of omwille van het beëindigen van de toestand van klaarblijkelijke onwil of fraude) die daarop geweigerd wordt door de distributeur. De bedoeling van de lokale adviescommissie is een filter te vormen zodat het grootste aandeel van de betwistingen over afsluitingen aan de hand van een rustig gesprek met alle betrokkenen en met gezond verstand wordt opgelost.

Indien het advies van de commissie toch nog tot betwisting aanleiding geeft, kunnen de betrokken partijen zich alsnog tot de bevoegde rechtbank wenden om aldaar een uitspraak over de afsluiting te bekomen. Het is de Vlaamse regering die de samenstelling van de lokale adviescommissie en de te volgen procedure zal bepalen.

Wat de samenstelling betreft, lijkt het logisch te zijn dat in die adviescommissie vertegenwoordigers van de distributeur, evenals van het OCMW zullen zetelen. De procedure moet tegensprekelijk zijn en de abonnee moet in elk geval gehoord worden.

3. Stand van zaken in de 3 sectoren

Inzake elektriciteit werd op basis van de aanbevelingen van het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas tot voor kort een minimale levering van 4 ampère voorzien. Het is echter duidelijk geworden dat 4 ampère totaal ontoereikend is om in de meest elementaire basisbehoeften van een gezin te voorzien.

Het Controlecomité heeft ondertussen dan ook een nieuwe aanbeveling gedaan waarin de 6 ampère als maatstaf geldt. Deze 6 ampère kan dan ook in de uitvoeringsbesluiten worden opgenomen. Eventuele verhogingen van dit minimum in de toekomst zullen dan ook bij besluit van de Vlaamse regering bepaald worden, uiteraard in samenspraak met de betrokken sector.

De 6 ampère kan op dit ogenblik technisch gezien, zowel door middel van een beperker (dit is een aansluitautomaat die het ter beschikking gestelde energievermogen voor de abonnee tot een verminderde waarde beperkt en deze ononderbroken levert), als door middel van het plaatsen van een budgetmeter (dit is een meter die het verbruik van energie maar mogelijk maakt nadat de abonnee zich met een magneetkaart en/of codesleutel toegang verschaft heeft tot het ter beschikking gestelde energievermogen) geleverd worden.

De budgetmeter maakt de abonnee gevoeliger voor budgetbeheer, maar heeft wel als nadeel dat de continuïteit van de bevoorrading niet gegarandeerd kan worden, zoals dat wel bij de vermogensbeperker het geval is.

Op welke wijze een minimale levering van gas kan verzorgd worden, wordt op dit ogenblik technisch nog (steeds) onderzocht. Het installeren van een beperker blijkt niet aanvaardbaar te zijn vanuit het oogpunt van de veiligheid. Het plaatsen van budgetmeters kan daarentegen wel, maar de apparatuur wordt momenteel nog uitgetest.

Wat de sector water betreft, is er een (decretaal) initiatief van de Vlaamse minister van Leefmilieu die een minimale levering van 15 m³ water per persoon en per jaar voorziet. De kostprijs van die maatregel zou moeten gecupereerd worden op de schijf huishoudelijk gebruik boven de 15 m³.

II. Algemene Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Sonja Becq meent dat er weinig discussie zal bestaan over het principe van de minimumlevering van elektriciteit, gas en water. Het is de verdienste van dit ontwerp dat het een ruimere regeling voorziet dan enkel de minimumlevering van elektriciteit, zoals in het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert. Ook positief is de sectorale invulling en de soepele manier waarop datgene wat men als minimumlevering beschouwd in de tijd kan worden aangepast.

De spreker merkt inzake de procedure bij wanbetaling op dat men zal werken met een herinneringsbrief en een afbetalingsplan. Ook belangrijk is dat de mogelijkheden van sociale begeleiding en hulpverlening door het OCMW worden bekendgemaakt. De spreker vraagt zich af of het in dit verband ook niet aangewezen is rekening te houden

met het recent goedgekeurde decreet inzake schuldbemiddeling.

Wat de lokale adviescommissie betreft, meent mevrouw Sonja Becq dat de samenstelling zou kunnen worden verruimd naar de schuldbemiddelaar. Zij vraagt zich verder af of het noodzakelijk een lokale adviescommissie moet zijn. Zou het niet zinvoller zijn om een dergelijke adviescommissie op provinciaal niveau in te richten? Uiteraard moeten dan wel degenen die lokaal hierbij betrokken zijn op dat provinciale niveau gehoord worden.

In die lokale adviescommissie zouden volgens de toelichting bij het ontwerp van decreet vertegenwoordigers van het OCMW en de distributeur zetelen. Het gaat hier in feite om direct betrokken partijen. Zullen er ook neutrale personen of instanties in vertegenwoordigd zijn?

Tenslotte vraagt mevrouw Sonja Becq wie de kostenregeling op zich zal nemen. De facto zorgt de distributiesector daar allicht voor, maar het ontwerp van decreet bevat geen bepalingen op dat vlak. Is het niet aangewezen in het decreet op te nemen wie de kosten zal moeten dragen?

Mevrouw Patricia Ceysens staat positief tegenover het ontwerp van decreet. Zoals de vorige spreker vraagt zij zich wel af hoe de financiering zal gebeuren. Verder meent zij dat de procedure pas van start gaat als het eigenlijk al te laat is, namelijk als een factuur niet is betaald. In het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert is daarentegen ook een preventieve werking opgenomen. Er is namelijk in voorzien dat abonnees die betalingsmoeilijkheden zien aankomen, zelf een stroombeperker kunnen aanvragen. Hoe staat de minister hiertegenover?

Tenslotte stelt ook mevrouw Patricia Ceysens dat het wellicht is aangewezen de adviescommissie op provinciaal niveau in te richten. Bovendien zou de samenstelling ervan best in het decreet zelf worden ingeschreven.

De principes vervat in het ontwerp van decreet dragen de goedkeuring weg van de heer Etienne Van Vaerenbergh. Hij wijst op bepalingen in het ontwerp van programmadecreet waarin door minister Theo Kelchtermans wordt voorgesteld aan eenieder de levering van 15.000 liter water te waarborgen. Die waarborg zit uiteraard vervat in het vast bedrag dat men moet betalen. De kranten spreken evenwel van een gratis levering. Is er een verband tussen die bepalingen in het programma-

decreet enerzijds en de minimumlevering van water zoals voorzien in voorliggend ontwerp van decreet anderzijds ? Nu wordt immers de indruk gewekt dat iedereen recht heeft op een gratis levering van 15.000 liter water.

De heer Etienne Van Vaerenbergh vraagt zich verder af of men zomaar vrijstellingen kan toekennen. Vrijstellingen beïnvloeden immers de prijszetting en dat is een federale materie. In de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud werden daarover reeds discussies gehouden, onder meer naar aanleiding van opmerkingen vanwege het Rekenhof.

De heer Guy Swennen betreurt in algemene zin het feit dat een voorstel van decreet - dus een parlementair initiatief - wordt omgebogen tot een ontwerp van de Vlaamse regering. Hij meent dat het steeds moeilijker wordt om vanuit een parlementaire dynamiek bepaalde zaken te realiseren. Dat neemt niet weg dat het voorliggend ontwerp van decreet fundamentele verdiensten bevat.

De spreker vraagt zich af of de definitie van "distributeur", vervat in artikel 2, 3°, wel allesomvattend is. Zijn er in één van de drie sectoren (elektriciteit, gas en water) geen private distributeurs actief ? Indien dat het geval zou zijn moet de definitie worden verruimd, want volgens de huidige formulering vallen er alleen de openbare distributeurs onder.

Verwijzend naar artikel 4 vraagt de heer Guy Swennen zich af hoe concreet de Vlaamse regering de procedure ingeval van wanbetaling van de abonnee zal vastleggen. Een afbetalingsplan kan immers verschillende vormen aannemen. Een bedrag van 20.000 frank kan in twee schijven van 10.000 frank worden betaald, maar ook in 20 schijven van 1.000 frank. De spreker pleit dus voor een zeer concrete invulling door de regering van de procedure ingeval van wanbetaling.

De spreker merkt op dat er met de lokale adviescommissie nog maar eens een nieuw orgaan wordt opgericht, dat opnieuw administratieve rompslomp genereert en samenstellingsperikelen met zich zal meebrengen. Is het niet mogelijk dat het territoriaal bevoegde OCMW fungeert als lokale adviescommissie ? De huidige bevoegdheidssfeer van het OCMW omvat in feite soortgelijke beslissingen. Een bijkomend voordeel is dan dat de distributeur niet vertegenwoordigd zal zijn. Het zijn immers niet de distributeurs die mee moeten beslissen of ze al dan niet moeten leveren.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt in welke mate bij de behandeling van dossiers door de lokale adviescommissie het beroepsgeheim geldt. Er zullen in die commissie allicht vertrouwelijke zaken besproken worden. Vandaar kunnen deze dossiers best gesitueerd worden binnen het OCMW of erkende diensten voor schuldbemiddeling. Het is immers belangrijk voor de abonnees die beroep willen doen op het recht op een minimale ononderbroken levering dat de privacy en het vertrouwelijk karakter van de aanvraag gerespecteerd worden.

In het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert was een bepaling opgenomen in verband met de kosten van de plaatsing. De spreker vraagt of er een bezwaar tegen is om ook in het ontwerp van decreet een dergelijke bepaling op te nemen. Andere mogelijke kosten zijn die van de levering en de prestatie zelf. Ook hiervoor zou een regeling kunnen worden opgenomen.

2. Antwoorden van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

Instellingen voor schuldbemiddeling

De vraag werd gesteld waarom instanties voor schuldbemiddeling niet worden ingeschakeld in de lokale adviescommissies. De minister stelt dat men kan overwegen om dergelijke instanties te betrekken. Men heeft er echter voor geopteerd om via het lokale niveau en meer bepaald het OCMW te werken. In feite vervullen de OCMW's momenteel al een soortgelijke rol, zij het dan op vrijwillige basis. In een aantal intercommunales voor energiedistributie zijn er immers regelingen getroffen met OCMW's.

De minister heeft er geen bezwaar tegen dat - nu of in de nabije toekomst - andere instanties zouden worden opgenomen in de lokale adviescommissie. Men zou wel moeten nagaan of een dergelijke opdracht uitdrukkelijk tot de taken van een instelling voor schuldbemiddeling behoort.

Mevrouw Sonja Becq wijst erop dat er in het kader van het algemeen welzijnswerk een aantal instanties zijn die zich met schuldbemiddeling bezighouden. Als mensen zich al tot die instanties hebben gewend, lijkt het niet nodig dat ook het OCMW nog bij het dossier wordt betrokken.

De minister herhaalt dat hij niet uitsluit dat de instellingen voor schuldbemiddeling bij de procedure zullen worden betrokken. Dat kan dan bij uitvoeringsbesluit worden geregeld. In de huidige stand van zaken moeten alleszins het OCMW en de distributeur in de lokale adviescommissie worden opgenomen.

Lokale of provinciale adviescommissie

De minister stelt dat men zich inzake de lokale adviescommissie heeft geïnspireerd op de regeling in het Waals Gewest, waar de lokale adviescommissies goed werk leveren. In die commissies zijn het OCMW en de distributeur vertegenwoordigd, evenals een maatschappelijk werker.

De minister kiest uitdrukkelijk voor het lokale niveau omdat de doelgroep bestaat uit mensen die het heel moeilijk hebben om de weg naar de overheid te vinden. Die mensen zoeken ook een vertrouwenspunt en een lokale adviescommissie kan die rol vervullen. Belangrijk is bovendien dat de adviescommissie kan oordelen met de nodige kennis van de lokale situatie en met de nodige betrokkenheid van de lokale instanties.

Als men een dergelijke adviescommissie op een hoger niveau zou inrichten, vreest de minister dat een aantal mensen in de kou zal blijven staan. In een stad als Gent bijvoorbeeld zal de lokale adviescommissie al een enorm werk hebben om alle dossiers op te volgen. Indien een dergelijke beoordeling op provinciaal niveau moet plaatsgrijpen, zal het systeem niet meer op een menselijke manier werkbaar zijn.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt hierbij op dat in het uitvoeringsbesluit zou moeten worden bepaald waar het secretariaat van de lokale adviescommissie moet worden ingericht. Daarbij zou er rekening moeten worden gehouden met elementen als herkenbaarheid, bereikbaarheid en laagdrempelige toegang.

De minister stemt in met deze zienswijze.

Lokale adviescommissie - samenstelling

Waarom wordt er geopteerd voor het OCMW en de distributeur wat de samenstelling van de lokale adviescommissies betreft? De betrokkenheid van het OCMW heeft uiteraard te maken met de bege-

leiding. Er blijft wel de mogelijkheid van verdere uitbreiding naar andere instanties (bijvoorbeeld schuldbemiddeling).

De minister meent dat de distributiesector in de procedure aan bod moet kunnen komen en inspraak moet krijgen. Die sector moet de kans krijgen om zijn argumenten in te brengen. Een voordeel van de betrokkenheid van de distributeurs is dat zij dan meer zicht zullen krijgen op de sociale dimensie van de problematiek. Dat geeft de distributeurs ook de mogelijkheid om daaruit een aantal conclusies te trekken voor wat hun werking betreft.

De heer Guy Swennen stelt dat het positief is om louter economisch denkende mensen met de sociale dimensie te confronteren. Anderzijds blijft er evenwel het bezwaar dat men een direct betrokken partij als het ware in de rechtbank zet.

Mevrouw Sonja Becq meent dat men van het OCMW ook kan zeggen dat het een betrokken partij is, namelijk ter verdediging van de abonnee.

De minister kondigt aan dat de betrokkenheid van het OCMW in het uitvoeringsbesluit sterker in de verf zal worden gezet. Hij refereert naar de regeling in het Waals Gewest waar er drie vertegenwoordigers van de OCMW-raad in de lokale adviescommissie zitten, waarvan twee uit de meerderheid en één uit de oppositie. Op die manier wordt er een mogelijkheid van controle door de oppositie ingebouwd. Daarnaast is er een maatschappelijk werker die over de nodige terreinervaring beschikt. De distributeur tenslotte heeft één vertegenwoordiger. De distributie is dus aanwezig, zij het duidelijk in een minderheidspositie.

De minister stelt dat het allicht niet de bedoeling is het Waalse voorbeeld volledig over te nemen, maar er wordt toch een goede richting in aangegeven.

Kostenregeling

Deze wordt ten laste van de distributeur gelegd. De sector krijgt in feite de opdracht om solidariteit op te brengen met degenen die het moeilijk hebben in de samenleving. Het uitgangspunt daarbij is dat een minimale en ononderbroken (en dus niet gratis) levering wordt gegarandeerd.

Kosten voor de plaatsing

In het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert is bepaald om de kosten van de plaatsing van de stroombegrenzer ten laste van de distributeur te leggen. Men kan wel voorzien in een dergelijke regeling voor wat elektriciteit betreft, maar nog niet voor gas en water. Het is immers nog niet duidelijk op welke manier de functioneel bevoegde ministers uitvoering aan het besluit zullen geven. De minister is wel van oordeel dat ook die plaatsingskosten ten laste moeten zijn van de distributiesector.

Mevrouw Sonja Becq stelt voor in die zin een amendement in te dienen.

Preventieve werking

De minister ontkent dat de procedure pas wordt opgestart als het al te laat is. Hij wijst erop dat afsluitingen slechts mogelijk zijn indien de veiligheid dit vereist of indien er sprake is van klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee. In artikel 4 van het ontwerp van decreet wordt de procedure bepaald die verplicht moet worden gevolgd ingeval van wanbetaling.

Verwijzend naar hetzelfde artikel 4, stelt mevrouw Patricia Ceysens dat er blijkbaar toch sprake moet zijn van wanbetaling vooraleer de procedure wordt opgestart. In het voorstel van de heer Steve Stevaert wordt in artikel 5 bepaald dat ieder gezin schriftelijk aan het elektriciteitsbedrijf kan vragen om een stroombegrenzer van 6 ampère te plaatsen. Er hoeft dan nog geen sprake van wanbetaling te zijn, maar enkel van een anticiperen op betalingsmoeilijkheden. In het ontwerp van decreet moet er daarentegen eerst sprake zijn van wanbetaling vooraleer de stroombegrenzer wordt geplaatst.

De minister antwoordt dat iedereen op elk ogenblik vrij een stroombegrenzer kan aanvragen. De mogelijkheid om van dat recht gebruik te maken bestaat dus nu reeds.

Mevrouw Patricia Ceysens vraagt wie de kosten van de plaatsing op zich moet nemen als iemand vrijwillig - dus los van de procedure - een stroombegrenzer aanvraagt.

De minister stelt dat die kosten door de distributeur moeten worden betaald.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat er ook gevallen zijn waarin een stroombegrenzer niet alleen door de betrokkene kan worden aangevraagd. Een eigenaar kan bijvoorbeeld een aanvraag indienen in het geval dat zijn huurder in gebreke blijft.

De heer Etienne Van Vaerenbergh vult aan dat de water- en elektriciteitsmaatschappijen de aansprakelijkheid steeds bij de eigenaars leggen, zodat zij de verantwoordelijkheid dragen als de huurder zijn of haar rekening niet zou betalen.

Verband met bepalingen uit het programmadecreet

De minister benadrukt dat er geen sprake is van een gratis levering van water (of van gas en elektriciteit), maar wel van een recht op levering op een ononderbroken wijze. In het geval van de waarborg tot levering van 15.000 liter water zoals opgenomen in het programmadecreet, blijft de mogelijkheid tot afsluiting bestaan.

De heer Etienne Van Vaerenbergh vraagt welke hoeveelheid water men moet verstaan onder een minimale levering ?

De minister antwoordt dat dit met de betrokken sector moet worden besproken. Het is aan de functioneel bevoegde minister om de onderhandelingen met de sector te voeren en om de minimumhoeveelheid vast te stellen. Het is niet de bedoeling om in het decreet de minimale hoeveelheid te bepalen, wel om het recht op een minimale levering te creëren.

Private maatschappijen als distributeur ?

Aan minister zijn geen private maatschappijen als distributeur bekend. Hij meent wel dat een private persoon die op een bepaalde plaats de distributie zou verzorgen, ook onder de definitie van distributeur zou moeten vallen.

De heer Guy Swennen suggereert om via een amendement alle discussie daaromtrent uit te sluiten.

Procedure bij wanbetaling

In artikel 4 van het ontwerp van decreet worden de krachtlijnen van die procedure aangegeven. De minister is akkoord dat bijvoorbeeld een afbetalingsplan verschillende vormen kan aannemen, maar de precieze modaliteiten daarvan zijn moeilijk in een decreet of besluit te vatten. Hij meent dat men terzake moet kunnen vertrouwen op de begeleiding door het OCMW. In het uitvoeringsbesluit zal een en ander wel meer concreet worden vastgelegd.

De minister benadrukt dat de abonnee maximaal beschermd wordt. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat als de lokale adviescommissie zich niet uitspreekt na een verzoek van de abonnee, het advies geacht wordt positief te zijn. Als het verzoek van de distributeur komt en er is geen uitspraak binnen de 14 dagen, wordt het advies daarentegen geacht negatief te zijn.

Vertrouwelijkheid van de dossiers

De minister beklemtoont dat de privacy en de vertrouwelijkheid van de dossiers ten allen prijze moeten worden gerespecteerd. Aan dit aspect zal in de uitvoeringsbesluiten de nodige aandacht worden besteed.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

De minister verduidelijkt dat het hier een gewest-materie betreft, zodat de regeling niet van toepassing is in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Het artikel 1 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 2

Een amendement van de heer Guy Swennen (stuk 442 (1996-1997) - Nr. 2) strekt ertoe om in ten 3° de definitie van distributeur te vervangen door "ieder natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit, gas en/of water levert aan de abonnee".

De heer Guy Swennen licht toe dat deze definitie elke discussie over het toepassingsgebied uitsluit.

Eenieder die de distributie van elektriciteit, gas en/of water verzorgt, valt dus onder het toepassingsgebied.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Het geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 3

De heer Etienne Van Vaerenbergh wijst op het feit dat bepaalde drinkwatermaatschappijen (zoals de Antwerpse Waterwerken) een belasting heffen op basis van het aantal kranen, zonder dat men weet hoeveel water er doorstroomt. In dat geval zal het moeilijk zijn om een minimumlevering vast te stellen.

De minister stelt dat hij niet wil vooruitlopen op de uitkomst van de besprekingen van de functioneel bevoegde minister met de drinkwatersector.

Het artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 4

Een amendement ingediend door mevrouw Sonja Becq (stuk 442 (1996-1997) - Nr. 2) strekt ertoe om aan het tweede lid, 3° de woorden "of de door de abonnee gekozen erkende schuldbemiddelaar" toe te voegen.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Het geamendeerde artikel 4 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 4bis (nieuw)

Een amendement van mevrouw Patricia Ceysens (stuk 442 (1996-1997) - Nr. 2) strekt ertoe een nieuw artikel 4bis in te voegen, dat luidt als volgt : "Iedere abonnee kan de distributeur schriftelijk vragen de levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik te beperken tot de minimale hoeveelheid zoals vastgesteld door de Vlaamse regering".

Mevrouw Patricia Ceysens verklaart dat deze toevoeging toelaat dat mensen die dreigen in betalingsmoeilijkheden te komen, op deze problemen kunnen anticiperen door zelf een stroombegrenzer, budgetmeter of debietmeter te laten installeren.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 5

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel 5 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 6

De heer Etienne Van Vaerenbergh suggereert om naast het OCMW en de distributeur ook de vierdewereldbeweging - waar die een plaatselijke werking heeft - een stem te geven in de lokale adviescommissie.

De minister meent dat, wanneer het gaat om erkende vierdewereldorganisaties, het evident is dat zij bij de procedure worden betrokken, en dit zeker in de grote steden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt hierbij op dat de vierdewereldbeweging gevraagd wordt om in tal van commissies en instanties te zetelen. Die beweging zal dan inzake vertegenwoordiging zelf haar prioriteiten moeten vastleggen in functie van de noden van de mensen die zij vertegenwoordigen.

Het artikel 6 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 7 (nieuw)

Een amendement voorgesteld door mevrouw Sonja Becq (stuk 442 (1996-1997) - Nr. 2) strekt ertoe een nieuw artikel 7 toe te voegen, dat luidt als volgt : "De kosten verbonden aan de minimale levering van elektriciteit, water en gas overeenkomstig de bepalingen van dit decreet zijn ten laste van de betrokken distributeur."

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

IV. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen.

De verslaggever

De voorzitter

Guy SWENNEN Trees MERCKX-VAN GOEY

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder

- 1° abonnee : elke natuurlijke persoon die bij een distributeur van elektriciteit, gas en/of water aangesloten is om te voorzien in zijn behoeften of die van zijn gezin ;
- 2° gezin : de abonnee en de personen die samen met hem in de betrokken woning hun hoofdverblijf hebben ;
- 3° distributeur : ieder natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit, gas en/of water levert aan de abonnee.

Artikel 3

Elke abonnee heeft recht op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik om, volgens de geldende levensstandaard, menswaardig te kunnen leven.

De Vlaamse regering bepaalt per sector, na advies van de betreffende sector, de minimaal te leveren elektriciteit, gas en water en stelt de nadere regels vast om deze minimale levering aan te passen aan de geldende levensstandaard.

De abonnee heeft geen recht op een minimale levering van elektriciteit, gas en water in de volgende gevallen :

- 1° voor verbruik voor beroepsdoeleinden ;
- 2° voor verbruik voor gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen ;
- 3° voor verbruik in tweede verblijfplaatsen ;
- 4° voor aansluitingen in leegstaande panden.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de sectoren, de procedure die de distributeur moet volgen bij wanbetaling van de abonnee.

De procedure omvat minstens de volgende elementen :

- 1° de versturing van een herinneringsbrief en een ingebrekestelling ;
- 2° een voorstel tot afbetalingsplan door de distributeur ;
- 3° de regeling voor een sociale begeleiding door het OCMW of de door de abonnee gekozen erkende schuldbemiddelaar ;
- 4° de wijze waarop de minimale levering van elektriciteit, gas en water wordt verzekerd.

Artikel 5

Iedere abonnee kan de distributeur schriftelijk vragen de levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik te beperken tot de minimale hoeveelheid zoals vastgesteld door de Vlaamse regering.

Artikel 6

De distributeur kan de toevoer van de in artikel 3 bepaalde minimale levering van elektriciteit, gas of water enkel afsluiten in de volgende gevallen :

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging voor de veiligheid, zolang deze toestand duurt ;
- 2° bij klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee, na een overeenkomstig gemotiveerd advies van de lokale adviescommissie, bedoeld in artikel 7.

Artikel 7

Er wordt in iedere gemeente een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en de procedure door de Vlaamse regering wordt bepaald.

De lokale adviescommissie brengt binnen veertien kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek, een gemotiveerd advies uit over, naargelang van het geval :

- 1° het verzoek van de distributeur om de toevoer van de minimale levering van elektriciteit, gas of water af te sluiten wegens klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee ;
- 2° het verzoek tot heraansluiting van de abonnee na een weigering van de distributeur om de abonnee weer aan te sluiten na beëindiging van de toestand als bedoeld in artikel 6.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn, wordt het advies betreffende het verzoek van een distributeur, bedoeld in het tweede lid, 1°, geacht negatief te zijn.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn wordt het advies betreffende het verzoek tot heraansluiting van een abonnee, bedoeld in het tweede lid, 2°, geacht positief te zijn.

Het advies betreffende het verzoek tot heraansluiting van een abonnee, bedoeld in het tweede lid, 2°, is dwingend voor de distributeur.

Artikel 8

De kosten verbonden aan de minimale levering van elektriciteit, water en gas overeenkomstig de bepalingen van dit decreet zijn ten laste van de betrokken distributeur.
